

11. marts 2009

SKÆV REGIONAL FORDELING I FORÅRSPAKKE 2.0

Mens indbyggerne i Gentofte kommune får en gennemsnitlig gevinst på 12.600 kr. af skattelettelserne, så får indbyggerne på Langeland en gennemsnitlig gevinst på 2.600 kr., når erhvervsfinansieringen ikke er medregnet. Også når man måler gevinsten i forhold til indkomsten, går de største gevinster til Nordsjællandske kommuner.

Den netop indgåede skatteaftale mellem regeringen og Dansk Folkeparti giver en markant højere gevinst til de Nordsjællandske kommuner end til yderkantssområderne. I Gentofte, Rudersdal, Hørsholm og Allerød får indbyggerne en gennemsnitlig gevinst på over 10.000 kr., mens indbyggerne på Langeland, Bornholm, og Lolland får omkring 3.000 kr. i gennemsnitlig gevinst, når erhvervsfinansieringen ikke er medregnet.

I tabel 1 er de gennemsnitlige gevinster for indbyggerne i alle landets kommuner vist. Kommunerne er sorteret efter, hvor stor gevinsten fra skatteaftalen er.

Tabel 1. Fordelingseffekter af skatteomlægning, husstandsækvivaleret, kommuner, top og bund, 1.000 kr., ekskl. erhvervsskatter

Top – størst gevinst		Bund – mindst gevinst	
Kommune	Gevinst i 1.000 kr.	Kommune	Gevinst i 1.000 kr.
Gentofte	12,6	Langeland	2,6
Rudersdal	11,5	Bornholm	3,0
Hørsholm	10,8	Lolland	3,0
Allerød	10,7	Odsherred	3,1
Lyngby-Taarbæk	8,5	Vesthimmerland	3,1
Furesø	8,2	Thisted	3,2
Dragør	8,1	Struer	3,3
Frederiksberg	7,0	Norrdjurs	3,3
Fredensborg	6,9	Vordingborg	3,4
Vallensbæk	6,8	Frederikshavn	3,4
Solrød	6,5	Brønderslev-Dronninglund	3,4
Egedal	6,5	Rebild	3,4
Hillerød	6,3	Slagelse	3,4
Greve	6,1	Jammerbugt	3,4
Roskilde	6,0	Vejen	3,4
Gladsaxe	5,8	Guldborgsund	3,4
Herlev	5,7	Skive	3,5

Ballerup	5,6	Svendborg	3,5
Tårnby	5,2	Holstebro	3,6
Stevns	5,2	Varde	3,6
Gribskov	5,1	Randers	3,6
Lejre	5,1	Lemvig	3,6
Køge	5,1	Frederiksværk- Hundested	3,6
Albertslund	5,1	Morsø	3,6
Helsingør	5,1	Hjørring	3,6
Høje-Taastrup	5,0	Nordfyn	3,7
Glostrup	5,0	Billund	3,7
Frederikssund	5,0	Mariagerfjord	3,7
Skanderborg	4,9	Nyborg	3,7
Rødovre	4,9	Kerteminde	3,7
Brøndby	4,8	Ikast-Brande	3,7
København	4,8	Tønder	3,8
Kolding	4,7	Faaborg-Midtfyn	3,8
Vejle	4,7	Horsens	3,8
Hvidovre	4,6	Kalundborg	3,8
Favrskov	4,6	Faxe	3,9
Middelfart	4,5	Syddjurs	3,9
Sønderborg	4,5	Ringsted	3,9
Assens	4,5	Næstved	3,9
Århus	4,4	Ringkøbing-Skjern	3,9
Hedensted	4,4	Odense	3,9
Sorø	4,3	Aalborg	4,0
Haderslev	4,2	Silkeborg	4,0
Holbæk	4,2	Odder	4,0
Herning	4,1	Fredericia	4,0
Esbjerg	4,1	Aabenraa	4,0
Ishøj	4,1	Viborg	4,1

Anm.: Kun personer over 17 år. Forudsætninger er beskrevet nedenfor. Ærø, Læse, Samsø og Fanø er ikke taget med pga. få observationer.

Kilde: AE på baggrund af lovmodellens datagrundlag.

Ser man på gevinsterne i forhold til indkomsterne, er der også store regionale forskelle. Indbyggerne i Gentofte får således også den største relative indkomstfremgang ved skatteaftalen på 3,8 procent, mens indbyggerne på Langeland får den laveste relative gevinst på 1,4 procent.

De fem kommuner med den største relative indkomstfremgang ved skatteaftalen er alle Nordsjællandske, og udover Gentofte drejer det sig om Allerød, Rudersdal, Hørsholm og Lyngby-Taarbæk. I den anden ende af skalaen får kommuner som Langeland, Odsherred, Frederikshavn, Bornholm og Vesthimmerland de laveste relative gevinster fra skatteaftalen.

I tabel 2 er gevinsten ved skatteaftalen for alle landets kommuner vist i forhold til den disponible indkomst. Kommunerne er sorteret efter størrelsen af gevinsten.

Tabel 2. Fordelingseffekter af skatteomlægning, husstandsækvivaleret, kommuner, top og bund, pct. af disponibel indkomst, ekskl. erhvervsskatter

Top – størst gevinst		Bund – mindst gevinst	
Kommune	Gevinst i pct.	Kommune	Gevinst i pct.
Gentofte	3,8	Langeland	1,4
Allerød	3,3	Odsherred	1,5
Rudersdal	3,1	Frederikshavn	1,6
Hørsholm	3,1	Bornholm	1,6
Lyngby-Taarbæk	3,1	Vesthimmerland	1,6
Frederiksberg	3,0	Struer	1,6
Dragør	3,0	Lolland	1,6
Furesø	2,8	Rebild	1,6
Fredensborg	2,6	Frederiksværk-Hundested	1,6
Vallensbæk	2,5	Thisted	1,7
Hillerød	2,5	Vordingborg	1,7
Gladsaxe	2,5	Norddjurs	1,7
Herlev	2,5	Slagelse	1,7
Ballerup	2,5	Jammerbugt	1,7
Solrød	2,5	Vejen	1,7
Roskilde	2,4	Brønderslev-Dronninglund	1,7
Egedal	2,4	Lemvig	1,7
København	2,4	Guldborgsund	1,7
Albertslund	2,4	Syddjurs	1,7
Greve	2,4	Svendborg	1,7
Stevns	2,3	Varde	1,7
Rødovre	2,2	Skive	1,7
Køge	2,2	Billund	1,7
Brøndby	2,2	Ringsted	1,7
Tårnby	2,2	Ikast-Brande	1,8
Glostrup	2,2	Holstebro	1,8
Sønderborg	2,2	Kerteminde	1,8
Kolding	2,2	Ringkøbing-Skjern	1,8
Høje-Taastrup	2,2	Randers	1,8
Helsingør	2,1	Mariagerfjord	1,8
Middelfart	2,1	Faxe	1,8
Hvidovre	2,1	Nyborg	1,8
Vejle	2,1	Nordfyn	1,8
Århus	2,1	Horsens	1,8
Skanderborg	2,1	Silkeborg	1,8
Frederikssund	2,1	Odder	1,8
Favrskov	2,1	Næstved	1,8
Gribskov	2,1	Hjørring	1,8
Haderslev	2,1	Kalundborg	1,8
Lejre	2,0	Faaborg-Midtfyn	1,9

Assens	2,0	Morsø	1,9
Odense	2,0	Fredericia	1,9
Hedensted	2,0	Tønder	1,9
Esbjerg	2,0	Ishøj	1,9
Sorø	1,9	Holbæk	1,9
Viborg	1,9	Aalborg	1,9
Herning	1,9	Aabenraa	1,9

Anm.: Som tabel 1.

Kilde: AE på baggrund af lovmodellens datagrundlag.

De store regionale forskelle på gevinsterne fra skatteaftalen skyldes, at reformen giver den største gevinst til de rigeste personer. Og da indbyggerne i Nordsjællandske kommuner i gennemsnit har en væsentlig højere indkomst end indbyggerne i yderkantsområderne, går de største skattelettelser også til Nordsjælland. De rigeste får specielt en stor gevinst fra fjernelsen af mellemkatten, som giver en meget stor gevinst til de rigeste.

Beregningsforudsætninger

Følgende elementer, der direkte påhviler husholdningerne, indgår i fordelingsberegningerne:

Tabel 3. Elementer, der direkte påvirker husholdningerne, og som indgår i fordelingsberegningerne, tabt provenu 2019, 2009-priser.

	Regeringen	AE	Mia. kr.
1. Mellem- og topskat	-11,7		-12,3
2. Bundskat*	-13,7		-13,3
3. Grøn check	-3,4		-3,3
4. Pensionstillæg	-1,0		-1,0
Skattelettelser i alt	-29,8		-29,9
5. Lavere værdi af fradrag	3,2		3,3
6. Rentefradrag og ejd. skattestop	0,6		0,7
7. Pensioner	1,1		1,1
8. Fryssegoder	1,3		1,3
9. Afgifter	3,5		3,5
10. Fastholdelse af beløbsgrænser*	5,0		4,5
11. Skatteplanlægning	1,6		1,6
12. Skattekompensationsordning	-0,7		-0,4
Finansiering i alt	15,6		15,6
I alt	-14,2		-14,3

Anm.: Provenuer ved omlægninger i indkomstskattesystemet er ikke helt ens i AEs og regeringens beregninger. Det kan bl.a. skyldes fremskrivningsmetoden. AEs beregninger er baseret på 2006-data.

* Øget tilskud til friplads i daginstitutioner er taget med i regeringens provenuskøn, men er af tekniske årsager ikke indbygget i AEs beregninger.

** I AEs fordelingsberegninger er personfradrag, maks. grænse for beskæftigelsesfradrag og topskattegrænsen fastholdt nominelt.

Kilde: AE på baggrund af lovmodellens datagrundlag og "Aftale om forårspakke 2.0".

De enkelte elementer i ovenstående tabel er gennemgået nedenfor.

1. Mellem- og topskat
 - a. Mellemskatten afskaffes.
 - b. Topskattegrænsen forhøjes med 54.400 kr.
 - c. Bundgrænse på 40.000 kr. for positiv kapitalindkomst i topskatten.
 - d. Reduktion af aktieindkomstbeskatningen.
2. Bundskat
 - a. Bundskat nedsættes med 1,5 pct. point og loft følger med.
 - b. Økonomisk friplads i daginstitutioner er af tekniske årsager ikke taget med i fordelingsberegningerne. Det tabte provenu indgår i regeringens provenuskøn.
3. Grøn check
 - a. Grøn check fremskrevet til 2019. Den grønne check afhænger af indkomst og antal børn. Børnenes grønne check er betinget af moderens indkomst.
4. Pensionstillæg hæves med 2.000 kr.
5. Lavere værdi af fradrag
 - a. Ligningsmæssige fradrag udgår af sundhedsskatten og reduceres derfor fra 33 pct. til 25 pct.
 - b. Beskæftigelsesfradraget hæves, så værdien ikke reduceres.
 - c. Fradrag for dagplejere og befodringsfradrag for lavtlønnede fastholdes.
 - d. Bundgrænse for gaver til velgørende foreninger ophæves.
6. Rentefradrag og ejendomsværdiskattestop
 - a. Renteudgifter over 50.000 kr. pr. person kan ikke længere trækkes fra i sundhedsskatten. Grænsen fremskrevet til 2019 med satsregulering.
 - b. Ejendomsværdiskattestoppet fortsætter til 2019.
7. Pensioner
 - a. Loft på indbetalinger til ratepensionsordninger på 100.000 kr.
 - b. Udligningskat på større pensionsudbetalinger.
8. Frynsegoder
 - a. Fjernelse af skattefordel for medarbejderobligationer og -aktier, multimediebeskatning mv. Fordelt efter gennemsnitlig andel af løn, der gives som frynsegode på baggrund af Statusrapport om Frynsegoder.

9. Afgifter

- a. 3,5 mia. kr. af de øgede afgifter er fordelt på husholdningerne. Provenuet er baseret på skøn.

10. Nominel fastholdelse af beløbsgrænser

- a. Beløbsgrænser fastholdes nominelt fra 2009 til 2010. Dette reducerer personfradrag, beskæftigelsesfradraget og topskattesatsen i AEs fordelingsberegninger.

11. Mindre skatteplanlægning. Er fordelt efter skattebetalingen.

12. Skattekompensationsordning.

De resterende 12,3 mia. kr. i finansiering, som påhviler erhvervslivet, er ikke medtaget i fordelingsberegningerne.

Tabel 4. Finansiering, der påhviler erhvervslivet, 2019, 2009-priser

	Provenu mia. kr.
11. Generel erhvervsstøtte	4,1
12. Klima og miljø	6,9
13. Levering af fast ejendom	0,9
14. Ejendomsadministration	0,2
15. Rejsebureau	0,2
I alt	12,3

Kilde: AE på baggrund af ”Aftale om forårspakke 2.0”